

Maija Rantamäki

9.3.2020

16/20/L/A

Eduskunta
Maa- ja metsätalousvaliokunta
MmV@eduskunta.fi

Asiantuntijakutsu eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokuntaan tiistaina 10.3.2020 klo 10:00

U2/2020 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi oikeudenmukaisen siirtymän rahaston perustamiseksi ja 14.1.2020 annettu muutettu ehdotus Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahasto plussaa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä ja rahoitussäännöistä sekä turvapaikka- ja maahanmuuttorahastoa, sisäisen turvallisuuden rahastoa ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskevista rahoitussäännöistä (oikeudenmukaisen siirtymän rahasto)

Pyydettyä lausuntona otsikon mukaisesta asiasta Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

1 Tausta

Metsäteollisuuden mukaan toimivin tapa toteuttaa EU:n vihreän kehityksen ohjelma (Green Deal) perustuu investointeihin. Niiden avulla talous muuttuu aiempaa vähäpäästöisemmäksi, nykyaikaisemmaksi ja kilpailukykyisemmäksi samalla kun resurssitehokkuus lisääntyy. Siksi lähtökohta tulee olla teollisuuden investointiympäristöstä huolehtiminen, johon kuuluu keskeisesti raaka-aineen sekä energian saatavuus kilpailukykyiseen hintaan. Investointien edellytyksiin kuuluu niin ikään sääntely, joka kehittyy ennustettavasti. Hyvä sääntely perustuu aina riittäviin vaikutusarvioihin.

Vihreän kehityksen ohjelmassa tulisi olla mukana jo EU-komission ilmastovisiossa hahmotettuja elementtejä (A Clean Planet For All, 2018). Visio korostaa puujalosteita ilmastoratkaisuina ja puuraaka-aineen tarvetta moniin teollisiin tuotteisiin, kuten kuitutuotteet, tekstiilit, komposiitit, biomuovit, uusiutuva energia ja rakennustuotteet. Fossiiliset päästöt nähdään ilmastovisiossa selkeästi tärkeimpänä ongelmana ja uusiutuvat materiaalit ratkaisuna.

2 Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto

Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston ajatuksena on, että siitä voisivat saada tukea kaikki EU:n jäsenmaat siirtymähaasteen suuruus, yhteiskunnalliset haasteet sekä jäsenvaltion taloudellisen kehityksen taso huomioon ottaen. Rahastossa keskitytään talouden monipuolistamiseen alueilla, joihin ilmastosiirtymä vaikuttaa eniten, sekä alueiden työntekijöiden ja työnhakijoiden uudelleen koulutukseen ja aktiiviseen osallistamiseen.

Maija Rantamäki

9.3.2020

16/20/L/A

Metsäteollisuus yhtyy valtioneuvoston kantaan, jonka mukaan komission ehdotukset oikeudenmukaisen siirtymän tukemiseksi ovat lähtökohtaisesti kannatettavia. Komission ehdottama oikeudenmukaisen siirtymän rahaston varojen jakomenetelmään sisältyy kuitenkin epävarmuustekijöitä, joista tarvitaan lisätietoja. On tärkeää, että Suomi saa kaiken tarvitsemansa EU-tuen siirryttäessä ilmastoneutraaliin talouteen vuoteen 2050 mennessä.

Metsäteollisuutta rahasto ei näillä näkymin suoraan hyödytä. Metsäteollisuus nostaa esille, että EU:n komission tiedonanto vihreän kehityksen ohjelmasta tuo painetta metsiin. Yksi esimerkki on EU:n uudistettavan biodiversiteettistrategian mahdollisesti laajenevat suojelu- ja ennallistamispiinta-alatavoitteet, jotka Suomessa voivat aiheuttaa tulonmenetyksiä metsiin sidotuissa elinkeinoissa sekä vaikuttavat haitallisesti metsäteollisuuden kilpailukykyyn. Tässä yhteydessä on vältettävä haitallista käänteisvaikutusta, jossa rahastolla jarrutetaan uusiutuvien materiaalien käyttöä, mikä antaisi etua uusiutumattomien ja päästöintensiivisten materiaalien käytölle.

Metsäteollisuus pitää tärkeänä, että rahaston rakentamisessa otetaan huomioon myös kilpailunäkökohdat eikä rahaston mahdollistaisi niin sanottua piilotukea jäsenvaltioille tai yrityksille, jotka eivät ole pyrkineet pitämään huolta ilmastokilpailukyvystään.

EU:n keskittyessä pienentämään raskaan teollisuuden päästöjä, jäävät uudet ja kestävät ratkaisut liittyen esimerkiksi fossiilisten raaka-aineiden korvaamiseen uusiutuvilla biopohjaisilla ratkaisuilla miltei kokonaan pimentoon. Biotalouspohjaiset toimialat kuten metsäteollisuus tulevat oman tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan kautta olemaan yksi merkittävistä, kestäviä ja uusiutuvia innovaatioita synnyttävistä kiertotaloustoimijoista, jotka tukevat myös oman toimialansa ulkopuolisten teollisuussektoreiden vihertymistä. Tämä tulisi paremmin huomioida Euroopan vihreän kehitysohjelman investointiohjelmassa, jossa oikeudenmukaisen siirtymän rahasto on yksi mekanismi.

Erilaisista rahoitusmekanismeista keskusteltaessa on tärkeä muistaa, että teollisuuden näkökulmasta olennaisinta on pitää huolta kilpailukykyisestä toimintaympäristöstä huolehtimalla esimerkiksi raaka-aineiden ja energian saannista kilpailukykyiseen hintaan. Esimerkiksi metsäteollisuuden ilmastotiekartatyössä nousevat päällimmäisiksi teemoiksi terveet ja hyvin kasvavat metsät raaka-ainehuollon takeena sekä kilpailukykyinen energiaverotus ja päästökauppakompensatio hiilivuodon ehkäisemiseksi ja sähköistymisen edistämiseksi.

Metsäteollisuus ry

Timo Jaatinen
toimitusjohtaja